

Burgers en stoommachines

de stoommachine

Een machine die gaat bewegen door stoom. Dat is hete, vochtige lucht. Als de stoommachine draait, kan hij weer andere machines aan het werk zetten.

het ketelhuis

Een gebouw van de fabriek. In het ketelhuis staat de stoommachine.

de fabrikant

Iemand die een fabriek heeft. In de fabriek staan machines die spullen maken.

het personeel

Alle mensen die in een bedrijf werken. Bijvoorbeeld in een fabriek.

de telefoon

Hiermee kun je via een draad praten met mensen die ver weg zijn. Alexander Bell vindt in 1876 de telefoon uit.

de gloeilamp

Een lamp die werkt op elektriciteit. Een draadje in de lamp gaat gloeien. Dat geeft licht.

de huisnijverheid

Werk dat mensen thuis doen, zoals weven en spinnen.

de arbeider

Iemand die voor een baas werkt. Bijvoorbeeld in een fabriek.

de werktijd

Het aantal uren dat iemand moet werken. In de 19e eeuw werkten veel arbeiders wel 12 uur per dag.

het loon

Geld dat een arbeider verdient met werken.

het levensonderhoud

Het kunnen kopen van eten, drinken en kleding en een plek hebben om te wonen. Dus alles wat je nodig hebt om te kunnen blijven leven.

de arbeiderswijk

Hier wonen alleen arbeiders met hun gezin. In de 19e eeuw ligt zo'n wijk vaak dicht bij de fabriek. De kleine arbeidershuizen staan in smalle straatjes.

de stoomtrein

Een stoommachine op wielen, die over een spoor rijdt. In 1839 rijdt de eerste stoomtrein door ons land.

het kanaal

Een gegraven weg van water. Via het kanaal kunnen stoomschepen spullen vervoeren.

de kunstmest

Mest die in de fabriek gemaakt is. De boeren gebruiken mest om hun oogst beter te maken.

Burgers en stoommachines

de stoomtractor

Een stoommachine op wielen, die boeren op het land gebruiken.

de kinderarbeid

Werk dat kinderen doen om geld te verdienen. Bijvoorbeeld in een fabriek.

de leerplicht

Vanaf 1901 moeten in Nederland alle kinderen van 6 tot 12 jaar naar school.